

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 29 (2108) 1990 LIEPA-JULY 17

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 75 ct.

Nesibaigiantys rūpesčiai

Susiorganizavusi jau nuo pat pradžios išeiviskoji veikia visą lietuvišką visuomenę judino dviem lygia-gretėm kryptim: politinė ir lietuviybės išlaikymo. Abi kryptys svarbios, abiem reikėjo darbščių ir pasišventusių žmonių. Abi vienodai kėlė ir nemažų rūpesčių. Politinė kryptis, atsiremama į vakariečių laikyseną Lietuvos okupacijos atžvilgiu, nors kiek ir pavinguotai, tėvynės laisvinimo sūkių skatinama, praktiškai išlaikė mūsų bylą gyvą ir išeiviją solidarią: mes be laisvės nenurimsim! Kad pagal įdėtą darbą, telktus išteklius ir nuolatinės pastangas per mažai laimėta — vargu ar būtų teisinga tik veiksmus peikti ir barti. Politinių ėjimų susinarpliojimuose ne kartą mes pavirtom nereikšmingais mazgeliais, niekaip netrukdančiais globalinei masinerijai veikti. Tuo įsitikinom ir po Kovo 11-tosios.

KAS kita lietuviybės išlaikymo kryptis. Ji mūsų pačių rankose. Čia, rodos, niekas negalėtų pastoti mums kelio. O vis dėlto kažkokia nematoma trauka mūsų pastangas tampo tai į vieną, tai į kitą pusę. Kodėl šitaip yra — mėginimams atsakyti paaukota tūkstančiai svarstybių valandų, prirašyta daug puslapių laikraščiuose, bendraraščiuose, organizacijų protokoluose ir rezoliucijose. Darbo su jaunimu būdas — reikia dirbti su šimtu, kad gautum vieną — kas mėgino, niekam nebuvo lengvas. Tai kažkas panašu į kasyklą, kur reikia daug žemių ir akmenų išversti, kad rastum brangakmenį. Tie sunkumai visada slėgė mokytojų ir vadovų pečius. Pasiimtoji lietuviybės išlaikymo našta parkludė ne vieną idealistą, ne vieną ir gerai pasiruošusį išeivijos darbuotoją. Blogiau betgi už viską, kad šitoji padėtis per eilę metų verste privertė ieškoti kažkokio vidurkio, kuriame pasitenkinama rėmais ir pavadinimais formalus gyvavimo dingstimi. Žinoma, negalima būtų tvirtinti, kad visa tai be jokios reikšmės: jei yra rėmai, į juos vis ką nors dar galima išprausti. Tačiau nesibaigiantieji reikalavimai ir išpareigojimai kelia pagrįstų rūpesčių, kaip padaryti, kad būtų geriau, kokių priemonių griebtis, kad iš šimto išsijotų ne vienas, bet daugiau.

VOS tik vienas mokslo metų galvosūkis apimsta, prasideda tuojau kitas: atostogų užsiėmimai, vasaros stovyklos jaunimui. Nėra abejonės, kad pastarosios yra pati efektingiausia pasiūla lietuviškajam atžalynui suartėti, pabendrauti, tuo pačiu ir ryškesnius pėdsakus pradėti įspausti lietuviškajame kelyje. Ir turėtų, rodos, tokiomis pasiūlomomis naudotis didžioji mūsų prieauglio dalis. Skaičiai, deja, rodo visai ką kita. Galimas dalykas, kad tėvai per mažai vertina šitą lietuviybės išlaikymo priemonę. Galima ir ta prielaida, kad kai kurie tėvai yra labai išrankūs, nepasitiki vadovais ar jų sudarytomis programomis. Nemažai yra ir tokių, kurie nenori, kad jų vaikeliai "vargtų", galėdami naudotis vasarnamių patogumais. Liūdniausia betgi, kai pasigirsta balsų, iš viso neigiančių lietuviybės išlaikymo pastangas, pranašaujančių neišvengiamą susimaišymą ir kapituliaciją. Tiesa, jų šiandien gal kiek mažiau: Lietuvos laisvėjimas ir ryšiai su ja padaro savo. Iš kitos pusės žvelgiant į stovyklinės nesėkmes, reikia nepamiršti, ko tėvai, leisdami savo vaikus stovyklauti, gali tikėtis. Juk neužtenka stovyklose išmokyti naujų dainų ar žaidimų, neužtenka nė naujų draugysčių. Didžiausias tėvų rūpestis, kad stovyklautojas namo neparsivežtų kokių nors moralę ar sveikatai žalojančių įpročių. Dažnai su pagrindu nepasitikima užsiėmimais ar priežiūra. Vadovų budrumas ir pasitaikantių negerovių greitas šalūnimas — labai svarbi užduotis, galinti ir rūpesčius pamažinti. Dar daugiau: tėvų bendravimas, talka ir vientisinės linijos palaikymas — tikresnis kelias į pasisekimą. ČS.

Lietuvoje, po beveik 50 metų trukusio persekiojimo, atgyja religinis gyvenimas. Nuotraukoje — lietuvaite Pirmosios Komunijos iškilnėje Vilniuje. Šia V. Usinavičiaus nuotrauka pasipuolė mėnraščio "Švyturys" viršelis (1990 m. 5 nr.).

Gorbačiovas nubaudė KGB generolą

Pasaulio dėmesys praėjusią savaitę buvo nukrypes į XXVIII-įj Sovietų Sąjungos kompartijos kongresą, kuriame 4.657 atstovai pirmą kartą demokratinio būdu rinko vadą. Anksčiau vadas būdavo išrenkamas kompartijos centro komiteto visumos posėdyje, vykdančiame politbiuro nutarimą. Šį kartą vadu vėl buvo patvirtintas daug kritikos dėl savo reformų susilaukęs prez. M. Gorbačiovas. Už jį balsavo 3.411 atstovų, prieš — 1.116. Vienintelis jo varžovas buvo radikalių pažiūrų sibirietis T. Avalianis, pernai vadovavęs angliakasių streikui Kemerevo rajone. Jį rėmė tik 501 atstovas, atmetė — 4.020.

Antroje birželio pusėje Maskvoje įvyko kompartijos "Demokratinės platformos" sparno posėdžiai, sutraukę apie tūkstantį dalyvių. Ši grupė išpareigojo siekti demokratinį reformų XXVIII-ajame kongrese. Tada sensacija tapo drąsus pensijon išėjusio KGB gen. mjr. Olego Kalugino pareiškimai "platformininkams" ir užsieniečiams žurnalistams. Mat jis kalbėjo apie KGB saugumo instituciją, beveik nepaliestą demokratinį M. Gorbačiovo reformų.

Aukštas pareigūnas
Gen. mjr. O. Kaluginas yra vadovavęs KGB saugumo skyriui su užsieniu, dvylika metų buvęs šnipu JAV. Ten jis darytėsi diplomatiniais darbais Sovietų Sąjungos ambasadoje Vašingtone, Jungtinėse Tautose, vaidino Maskvos radijo ko-

respondentą. Niujorke jis netgi baigė Kolumbijos universiteto žurnalistikos mokyklą. KGB reformų reikalaujantį laišką M. Gorbačioviui gen. mjr. O. Kaluginas yra parašęs jau 1986 m. Padėkos nesulaukęs, tik staiga buvo perkeltas menkesnėms pareigoms į KGB skyrių Leningrade.

Nesėkmingos buvo ir gen. mjr. O. Kalugino pastangos reformines mintis išdėstyti "Ogonioko" ("Liepsnelės") žurnale. Už jas buvo atleistas pensijon, nors yra tik 55 metų amžiaus. Užsieniečiams žurnalistams spaudos konferencijoje jis parodė KGB nario kortelę, bet pabrėžė, kad neatsakinės į klausimus, kurie pažeidžia valstybinį Sovietų Sąjungos saugumą.

Nepakankamos reformos
Gen. mjr. O. Kaluginas nusiškundė, kad M. Gorbačiovas tik pakeitė KGB viršininkus ir panaikino penktąjį direktorių, kurio nariai neduodavo ramybės visokiems disidentams bei kitiems vidiniams priešams. KGB ir toliau tebėra visiškai uždara organizacija. Jos narių eilėse liko senieji žmogžudžiai, kontrabandininkai, šantažistai bei kiti nusikaltėliai. Politinis KGB aparatas ir dabar yra apgaubęs visus gyventojus nuo akademių iki kolchozinių, nuo dvasininkų iki sportininkų, nuo karių iki muzikantų.

Pasak gen. mjr. O. Kalugino, KGB saugumiečių tarpe yra pritariančių reformoms, bet netruksta ir tokių, kurie jas

atmeta nesuprasdami gyvenimo. Net ir dabartinis KGB viršininkas V. Kriučkovas esąs linkęs į konservatizmą. Tokia gen. mjr. O. Kalugino išvada teisinga. V. Kriučkovas XXVIII-ajame kompartijos kongrese viešai nuogastavo, kad M. Gorbačiovas sovietinei liaudžiai atneš nepriimtą masinį darbą, uždarys kelius į nemo-kamą gydymą ir švietimą. Tie reiškiniai juk priklauso kapitalistiniam pasauliui, į kurį veda demokratinė sistema.

Generolo išvada
Gen. mjr. O. Kaluginas pri-mena, kad demokratinį žengiančiai Sovietų Sąjungai neužtenka demokratinio parlamento. Esą bendruomenę reikia išlaisvinti iš praeities šmėkla tapusios KGB slapto-sios milicijos. Bendruomenė niekada nesijaus visiškai laisva, kol bus palikta šį terorą nešusi pabaisa. Pirmiausia reikia drastiškai apkarpyti dabartinę KGB organizacijos jėgą, kuri gali tapti grėsme demokratėjimui. Esą iš jos reikėtų atimti ir kitoms ministerijoms atiduoti mutinių kontrolę, Sovietų Sąjungos sienų apsaugą. KGB organizacijai pakaktų tik su špionazu susijusių vidaus ir užsienio veiksmų, kontroliuojamų aukščiausioju sovietų vadinamo parlamento.

Gen. mjr. O. Kaluginas, at-rodė, yra susirūpinęs dėl KGB organizacijos užsitikrinto uždarumo ir beveik visišką apsi-saugojimo nuo dabartinių re-

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Popiežius Šv. Kazimiero kolegijoje

Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II priėmimo Šv. Kazimiero kolegijoje Romoje liepos 1 d. dalyvavo ir Mišias už Lietuvą kon-celebravo vysk. P. Baltakis, OFM, vysk. A. Deksnys ir keletas kunigų. Pobūvyje po pamaldų dalyvavo ir Lietuvos at-stovas Vatikanui St. Lozoraitis, jn, kuris savo kalboje iš-reiškė padėką Šv. Tėvui ir pa- kvietė aplankyti Lietuvą, kai bus tinkamos sąlygos.

"The Catholic Register" lie-pos 4 d. rašo taip pat apie po-piežiaus lankymąsi Šv. Kazi-miero kolegijoje Romoje. Lai-kraštis pažymi — Šv. Tėvas no-rėtų, jog Lietuvoje baigtųsi politinė įtampa ir žmonės ga-lėtų gyventi "ramybėje ir taikoje". Jis meldžiasi, kad Die-vas sutrumpintų sunkaus mė-ginimo dienas, kurias pergy-vena Lietuvos tikintieji. Po-piežius, tačiau, šį kartą nepa-reiškė savo nuomonės dėl Lie-tuvos nepriklausomybės atsta-tymo. Anksčiau yra sakęs, kad Lietuvos padėtis turėtų būti išspręsta derybose, ir Lietuvos teisė į nepriklausomybę netu-rėtų trukdyti M. Gorbačiovo vidaus reformoms.

Sveikinimas JAV prezidentui

Liepos 4-sios šventės proga Lietuvos aukščiausiosios tary-bos pirmininkas V. Landsber-gis pasiuntė sveikinimą JAV prezidentui G. Bushui. Svei-kinime sakoma — Lietuvos žmonės žavi JAV du šimtme-čius išsaugota ištikimybė lais-vės ir demokratijos idealams. 1776 m. liepos 4 diena įrašyta į žmonijos kovų dėl laisvės is-toriją, ir yra švyturys kitoms tautoms, siekiančioms laisvės ir nepriklausomybės.

Lietuvos valstybingumas siekia septynis šimtmečius. Deja, kai steigėsi JAV, Lietu-va grėsė 120 metų Rusijos im-perijos vergija. Lietuva lais-ve atgavo 1918 m. ir per du de-šimtmečius daug ko pasiekė, kol vėl 1990 m. buvo okupuota Sov. Sąjungos.

1990 m. kovo 11 d. Lietuvos respublikos aukščiausioji ta-ryba paskelbė atstatanti Lie-tuvos nepriklausomybę. Nie-kaš lietuvių neprivers pripa-žinti Sov. Sąjungos suverenumo Lietuvai.

Du šimtmečius JAV puose-lėja laisvės ir demokratijos idealus. Tikimasi, kad ameri-kiečiai palaikys ir lietuviuos, siekiančius tokius idealus įgy-ventinti nepriklausomoje Lietuvoje.

Eina prie nepriklausomybės

"The Toronto Star" liepos 9 d. laidoje išspausdino kores-pondento E. Luco straipsnį iš

Talino. "Žinoma, imperija su-grius. Gorbačiovas bus kaip Romos popiežius, kuriam liks tik Kremlius" — sako Maarila Saarna, žurnaliste tapusi dip-lomate. "Centras" Maskvoje jau esąs mirties pavojuje, jo jėga provincijoje mažėjanti jau dienomis.

Lietuvos sutikimas princip-e nusileisti Maskvai, kad būtų pradėtos derybos, stipriais ryšiais sujungė Baltijos res-publikas siekti bendro tikslo — nepriklausomybės. Estijoje kiekvienas gyvenimo aspek-tas yra tyliai ir skubiai organi-zuojamas pasitikti tą momen-tą, kai bus atgauta pilnatinė laisvė. Esą baigiasi laikas la-biausiai neapkenčiamos so-vietinės jėgos demonstravi-mui, kai jauni estai buvo ima-mi į sovietinę kariuomenę. Es-tijos valdžia išleido įstatymą, kad toks emimas sovietinėn kariuomenėn yra nelegalus veiksmas.

Ekonominiai pakitimai yra taipogi radikalūs. Spausdina-mi nauji pinigai, kurie turėtų pasirodyti šių metų pabaigo-je. Treniruojami diplomatai ir ruošiamasi privačioms im-onėms. Steigiamos su švedais ir suomiiais bendrovės. Pastarie-siems ypač rūpi pigi darbo jė-ga. Estai jau prekiauja su už-sieniu, ir gera valiuta jau pa-tenka tiesiogiai į jų rankas.

Milicija yra keičiama į poli-ciją. Šimtas milicininkų, ku-rie atsisakė mokyti estų kal-bos, buvo atleisti. Parlamen-tas nutraukė mokėjimus KGB, cenzoriams ir kariuomenėn emimo įstaigom. "Mes elgia-mės taip, lyg būtume nepri-klausomi", — pareiškė Estijos aukščiausiosios tarybos vice-pirmininkas.

Lietuviai švelniai kritikuo-jami dėl savo užsispyrimo ne-nusileisti Kremlui, tačiau pažymima: "Jie sudavė sovietine sistemai didžiulį smūgį ir visiems likusiems davė im-pulsą veikti".

Neaišku kaip vyks derybos su M. Gorbačiovu. Tačiau sėk-mingi pasitarimai vyksta su atskiriomis imperijos dalimis. Baltijos valstybės turi pertek-lių maisto ir kitų produktų, kurių taip trūksta kitose im-perijos vietose. Be to, baltiečių produktai yra pigesni nei va-kariečių. Todėl atskiros sovietinės dalys mielai nori palaikyti prekybinius ryšius.

Paskyrė komisiją

AP agentūros liepos d. pranešimu, Sov. Sąjunga žen-gė pirmuosius žingsnius prad-ėti derybas su Lietuva dėl jos nepriklausomybės. Prezi-dentas M. Gorbačiovas dery-boms paskyrė 22 asmenų dele-gaciją (Nukelta į 3-įjį psl.)

Šiame numeryje:

- Nesibaigiantys rūpesčiai
- Nuo tėvų ir vadovų bespastogų priklauso stovyklų pasisekimas
- Gorbačiovas nubaudė KGB generolą
- Gen. mjr. O. Kaluginas ragino išlaisvinti iš KGB saugumiečių
- Apskrities viršininkas Vilniaus krašte
- Lietuvio pareigūno patirtis vokiečių okupacijos metu
- Aukos ir informacija
- Nėra koordinuojančio centro
- Svarstyti svarbūs klausimai
- KLK tarybos suvažiavimas Toronte
- Vargu ar pakaks šimto dienų
- Nepriklausomybės atstatymo kova tik prasideda
- Apie jį kalba darbai
- Kun. Jono Kubiliaus, SJ, 50 metų kunigystės sukaktis
- Pažymėtieji tremtini ir tikėjimu
- Lietuvių Seimos odisėja Sibire
- Viskas Lietuvai
- A. Merklio monografija "Didysis varpininkas Vincas Kudirka"
- Kultūra be laisvės — be ateities
- Lietuvių kultūros kongresas Vilniuje

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos

KREIPIMASIS

į Rusijos federacijos tautas ir RTFSR Aukščiausiąją Tarybą

Jau daugelį šimtmečių kry-žiuojasi Rusijos ir Lietuvos tautų likimai. Mūsų kaimyns-tėje egzistavusių tautų ir val-s tybių panašiai lėmtį sąlygojo džiaugsmas ir nelaimės, ilg-a-mžiai ūkiniai, humanitari-niai ryšiai ir saitai. Istorija taip lėmė, kad Rusijos imperi-ja per šimtą metų valdė dides-nę Lietuvos dalį.

XIX a. pabaigos — XX a. pra-džios tautinio atgimimo sąjū-dis, skiepijės lietuvių tautos sąmonėje nacionalinio išsiva-davimo idėjas, rengdamas dir-vą atkuriamai nepriklausomai Lietuvos valstybei, didžiai ver-tino nemirtingus Aleksandro Gerceno žodžius "Už jusų ir mūsų laisvę". Rusijos demo-kratai atjautė ir rėmė troški-mą atkurti keletą šimtmečių egzistavusią Lietuvos valsty-bę. Mūsų siekis buvo realizuo-tas 1918 m. vasario 16-ąją.

Taikos sutartimi, pasirašy-ta prieš septyniadešimt me-

tų — 1920 m. liepos 12-ąją — Rusija pripažino Lietuvos val-s tybės nepriklausomybę ir vi-siems laikams atsisakė suve-reniteto teisį į lietuvių tau-tą ir jos teritoriją. Šia sutarti-mi buvo pakloti pamatai tikrai lygiateisiškiems mūsų vals tybių santykiams. Esminiai jų nuostatai neprarado aktualu-mo iki šiol.

Lietuvos žmonės visada sky-rė ir skiria didžiavalstybinę politiką ir rusų bei kitų tautų troškimą siekti laisvės ir de-mokratijos.

Tegu šios istorinės datos pa-minėjimas sutvirtina mūsų tautų ir valstybių bendradar-biavimą, suverenitetą ir tai-kią kaimynystę.

V. Landsbergis,
Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos
Pirmininkas

Vilnius, 1990 m. liepos 12 d.

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMETLAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata - \$26, pusmetinė - \$14, mėnė - \$35, garbės - \$45 (Amerikoj - JAV dol.). Pavieniai numeriai - 75 ct.
Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškos žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication: Lewiston, NY 14092.
Subscriptions: regular \$26.00, supporter \$35.00, honorary \$45.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškos žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Alytaus rajono Skraičionių kaimo valstiečiai aptaria dienos darbus 1948 metų pavasarį

Apskritis viršininkas Vilniaus krašte

Mūsų tautiečio patirtis Eišiškėse vokiečių okupacijos metu 1942-44 metais - santykiai su vokiečiais ir lenkais, žiaurus lietuvių naikinimas

OSVALDAS ŽADVYDAS

Hitleriui užpuolus Sov. Sąjungą 1941 m. birželio 22 d., vokiečių kariuomenė, padedant Lietuvos sukilėliams, išvijo Raudonąją armiją iš okupuotos Lietuvos. LE XXIX t., 175 psl. paskelbtomis žiniomis, kautynėse žuvo per 2700 ir sužeista 4000 lietuvių sukilėlių. Vokiečiai po vienerių metų okupacijos Lietuvai priskyrė mažą Vilniaus krašto dalį ir pavedė administruoti lietuviams. Šiame straipsnyje aprašoma tik viena apskritis - Eišiškė.

Kretingos apskrities viršininko įstaigoje 1942 m. balandžio 28 d. buvo gauta telefonograma iš Šiaulių apygardos komisaro Geweckes. Apskritis viršininkui įsakoma tuojau vykti ir prisistatyti Vilniaus apygardos komisarui Wulfui.

Iš Kretingos į Vilnių

Išvažiuodamas pareigas perdaviau padėjėjui ats. kpt. Pranui Šopagai. Automobilį pavėmiau "laikiniui" iš Palangos burmistro ats. kpt. Stanislovo Jurevičiaus. Vėliau automobilis buvo atpirtas.

Vilniaus apygardos komisarui Wulfui prisistačiau gegužės 2 d. Su juo kalbėjau lietuviškai per vertėją Jungmeisterį, Lietuvos repatriantą. Jungmeisteris pristatė mane kaip seną pažįstamą iš tų laikų, kai buvau Karo mokykloje kariūnu, o jis - fechtavimo instruktorium-mokytoju.

Komisaras pareiškė, kad esu skiriamas organizuoti ir eiti Eišiškių apskrities viršininko pareigas. Jis įteikė valsių sąrašą. Apskritis sudaroma iš šių valsių: Benekainių, Dieveniškų, Eišiškių, Kaniavos, Šalčininkų, Varėnos II ir Valkininkų. Jo įsakymu įstaigai tarnautojus atsiųs iš kitų apskričių, ir tai žymiai daugiau nei numatyta etatuose. Parinkus tinkamus, kitus gražinti. Jei iškilis neaiškumų organizuojant, kreiptis į jį. Perspėjo būti budriam važiuojant per Rūdninkų girią, nes pavienius keliautojus užpuola ginkluoti plėšikai (lenkų partizanai) bei bolševikų desantininkai. Skersai giria yra apie 20 km., išilgai - 30 km. Rūdninkų giria yra didžiausias Lietuvos girių masivas. Turėjam mauzerį ir dvi apkalbas šovininių, o šoferis - beginklis.

Įstaigoje gavau pluoštą potvarkių, instrukcijų, benzinių bei maistui korteles. Tą pačią dieną išvažiuavau į Eišiškių miestelį. Kelyje niekas nesulaikė.

Jurzdiko vietovėje

Sustojau Jurzdiko bažnytkaimyje, 1,5 km. į šiaurę nuo Eišiškių miestelio, prie Vilniaus-Eišiškių plento. Tuo metu Jurzdikas savo svarbą parėmė Eišiškėms. Pz. Jurzdike buvo pastatyta Eišiškių katalikų mūrinė šventovė, dviejų aukštų mūrinė pradžios mokykla. Eišiškių valsčiaus valdybos pastatas bei gyvenamieji namai. Per II D. karą bažnytkaimis nenukentėjo. Čia įsikūrė: Eišiškių valsčiaus valdyba, pašto agentūra, pieninė, paroduotuvė, vokiečių karo komendantūra ir laikinai Eišiškių apskrities viršininko įstaiga. Komendantui sekvestravus pradžios mokyklos pastatą, mokykla išsikėlė į privačius namus Jurzdike.

Vykstant karo veiksams, Eišiškių miestelyje sugėdė daug pastatų bei įmonių. Todėl visoms įstaigoms patalpų neužteko. Be to, ten įsikūrė policijos nuovada, girininkijos įstaiga, vokiečių Arbeit-samt ir skerdykla.

Valsčiaus raštinėje susipažinau su viršaičiu Keršiu. Jis turėjo ūkį. lenkų okupacijos

metu veikė lietuvių organizacijose, už tai buvo baustas ir persekiotas. Gerai pažino vietos gyventojus. Jo patarimai organizuojant apskritį buvo reiškingi.

Po atvykimo sekančią dieną vizitavau vietos vokiečių komendantą. Kapitonas Kaizeris, I D. karo dalyvis, senyvo amžiaus, austras. Hitleriui okupavus Austriją, mobilizuotas. Lietuviams buvo labai palankus.

Įstaigos tarnautojai

Netrukus pradėjo rinktis kandidatai-tarnautojai iš kitų apskričių. Patikrinus jų žinias iš administracijos bei stažą, paaiškėjo, jog dauguma netiko. Atsiūsti tokie, kuriais norėta atsikratyti. Net atvykimo dieną buvo per daug ragavę "Bacho" skystimėlio. Dalis jų, visai netarnavę įstaigose, bet buvo parašę prašymus gauti tarnybai įstaigoje. Visą "auksą" sugražinus, pranešta komisarui. Jis leido pasirinkti savarankiškai. Padėjėju buvo priimtas ats. kpt. Vincas Venčauskas ir Prievolių atlikimo-ūkiu vedėju - ats. mjr. Vladas Spirauskas. Dėl pastarojo reikėjo gauti sutikimą iš komisaro, nes buvo Turgelių viršaičiu. Sutikimas buvo gautas.

Įstaigos etatai dar nebuvo užpildyti. Viršaitis rekomendavo dvi moksleives, kurios jokio stažo neturėjo. Priežastis - jos gavo iš Arbeitsamto pranešimą vykti darbams į Vokietiją. Reikėjo gelbėti. Buvo priimtos Verutė Vaitiekūnaitė iš Kašalėnų k. ir Marytė Uždavinytė iš Pirčiupio k., pagarsėjusio vokiečių įvykdytomis žudynėmis. Dar buvo priimtas studentas Civinskis. Visi trys buvo Arbeitsamto atleisti kaip įstaigos tarnautojai. Po kelių mėnesių praktikos buvo pavyzdingi tarnautojai.

Lenkiškos pamaldos

Pirmą sekmadienį nuėjau Jurzdiko šventovėn. Evangelija, pamokslas - lenkų kalba, tartum būčiau Lenkijoje. Betgi čia mūsų žemė nuo senų laikų. Eišiškių vardas minimas vokiečių ordino XIV š. pabaigoje ir XV š. pradžioje sudarytuose Lietuvos kelių aprašymuose. Žygimantas senasis, priskirdamas Eišiškių šventovę prie Naujųjų Trakų prepozitūros, 1524 m. įsakė, kad prie Eišiškių šventovės būtų laikomi du kunigai, kurių bent vienas turi mokėti sakyti lietuviškai pamokslus. O XX š. lietuviams jėga brukama "polska wiara".

Po pamaldų išėjęs šventoriu nuėjau lenkiškai kalbančius, kad aš esąs naujai atvykęs storasta, katalikas, vis savas ne komunistas ar vokiečiai... Tuokart prieš prie manęs ir pasisakė esąs kunigas Vasaris, vikaras. Susipažinom. Jis pareiškė, kad klebonas kviečia mane pietums. Susipažindamas klebonas pasisakė esąs lenkas, lietuviškai suprantąs, bet kalbėti sunku, atsiprašė. Vertėjo nereikėjo, nes buvau pramokęs žargonikos, netaisyklingos lenkų kalbos. Pietų metu iškliauju man rūpimą problemą - įvesti lietuviškas pamaldas, ypač, kad jo vikaras buvo lietuvis. Klebo-

nas - senyvo amžiaus, pergyvenęs bolševikų ir dabar vokiečių okupaciją. Suprato dabartinę padėtį. Sutiko įvesti lietuviškas pamaldas, bet tik prieš Sumą, nes pakeitimas sudarytų parapijiečiams nepatogumų.

Gaunu kambarį

Dalis įstaigos tarnautojų buvo vedę, bet dėl stokos butų šeimos liko gyventi savo vietovėse. Tarnautojai nuomojo kambarius pas vietos gyventojus. Miestelio pakraštyje, apie 2 km. nuo įstaigos, užtikau gražiai atrodantį namą. Kambario reikalu užėjau. Pasitiko šeimininkas - veterinarijos gydytojas Symiatkowskis, lenkas. Jis kalbėjo lenkiškai ir rusiškai. Pasakė, kad laisvą kambarį turėjo, bet vokiečių komendantas sekvestravo. Nuvykau pas komendantą. Jis pareiškė, kad keletą kambarių konfiskavęs pravažiuojantiems karininkams. Sutiko man užleisti. Nuvykome abu. Atidavė man raktus, nuėmė antspaudą. Symiatkowskii pasakė, kad leistų man naudotis jo telefonu. Vėliau, arčiau susipažinus, Symiatkowskis vengdavo kalbėti apie politiką, nebuvo iš tų, kurie šaukė "marsz na Kowno".

Eišiškių turgaus aikštėje buvo išlikęs apgriautas pastatas, reikalingas remonto: stiklų, užraktų, statybinės medžiagos. Leidimas pirkti buvo gautas iš apygardos komisaro įstaigos. Tačiau rinkoje tų medžiagų nebuvo, o pirkti juodojoj rinkoj aukštesne kaina turimos lešos - per mažos. Nuo remonto atsisakytą.

Perkelti įstaiga?

Kilo sumanymas perkelti apskrities viršininko įstaigą į kitą valsčiaus miestelį. Numatiau Šalčininkus. Motyvas: atstumas nuo Eišiškių iki Vilniaus apie 80 km, o nuo Šalčininkų - 45 km. Susisiekiama su Vilniumi iš Eišiškių vien tik plentu, o Šalčininkai - prie geležinkelio, be to, plentas. Reikėjo gauti sutikimą iš Wulfo. Jis pritarė, bet norėjo pats apžiūrėti Šalčininkus. Sutarėm nustatyti laiką susitikti ir apžiūrėti tinkamas įstaigai patalpas.

Užtikom gana didelį pastatą, kuriame gyveno keturios šeimos su vaikais. Paaiškėjo, kad tai lenkų šeimos - pagėbėliai iš Lenkijos. Vienas jų kalbėjo vokiškai. Pradėjo aiškinti komisarui, kad karo metu nukentėję, prarado turta, o dabar ir vėl kraustomi. Būta sukto lenko. Pasisakė, kad jo puseserė tarnaujanti pas Vilniaus komisara.

Iš vertėjo Jungmeisterio jau iš ankščiau žinojau, kad lenkės turi labai didelę įtaką, ir komisaras palankus lenkams. Man patarė būti atsargiam, nes kitaip nukentėsiu. Komisaras lietuviškai nepasitiki. Wulfas atsisakė nuo sumanymo, t.y. lenkų iškraustymo. Dar keletą pastatų apžiūrėjom, bet visai įstaigai buvo per maži. Mano numatytas planas liko neįvykdytas.

Eišiškėse buvo girininkijos būstinė - įstaiga ir girininko butas. Jį iškrausčius, perkelta iš Jurzdiko apskrities viršininko įstaiga. (Bus daugiau)

A+
JONUI AŽUBALIUI
iškeliauvus į amžino poilsio vietą,
žmoną ONUTĘ, sūnus - JONĄ ir LINĄ bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame -

J. S. Andriuliai G. Gaižutienė ir dukros
Vyt. G. Balčiūnai G. L. Kurpiai

A+
JONUI AŽUBALIUI
mirus,

žmonai ONUTEI, sūnams - JONUI ir LINUI bei artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime -

Jonas ir Bronė Maziliauskai

Liūdinčius amžinybėn iškeliauvosio
A+
JONO AŽUBALIO,
velionies žmoną ONUTĘ, sūnus - JONĄ ir LINĄ bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame -

T. L. Bražukai A. K. Pajaujai
R. P. Bražukai I. K. Paznėkai
D. J. Didžbaliai B. J. Lapinskai
S. A. Zimnickai

A+
JONUI AŽUBALIUI
mirus,

giliai liūdesy pasilikusius artimuosius - žmoną ONUTĘ, sūnus - JONĄ ir LINĄ nuoširdžiai užjaučiame -

O. S. Grigučiai V. V. Ramanauskai
B. R. Kmieliauskai D. J. Ramanauskai
N. J. Kaleinikiai B. L. Raginskai
L. A. Krakauskai T. V. Spuduliai
A. T. Ramanauskai G. Vaitkienė

MYLIMAI MAMAI
A+
MAGDALENAI BILEVIČIENEI
mirus, nuoširdi padėka kun. klebonui J. Liaubai, OFM, už velionės lankymą ligos metu, Šv. Sakramentų suteikimą, už maldas koplyčioje, Mišias ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkojame visiems už užprašytas Mišias, aukas Pagalbos Lietuvai vajui ir gėles, A. Paulioniui už giesmes šventovėje, karsto nešėjams ir taip pat ponioms už pyragus bei B. Stanulienei už skanius pusryčius.

Ačiū dr. A. Saunoriui už rūpestingą priežiūrą. Esame dėkingi ponioms, lankiusioms velionę ligoninėj ir teikusioms jai pagūdą.

Liekame visiems dėkingi, kurie prisidėjo prie mamos laidotuvių -

sūnus Vytautas ir Elė Bilevičiai

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4
LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus - greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume nesukbedami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

gorbačiovas nubaudė KGB...

(Atkelta iš 1-mo psl.)
formų. Atrodo, gyvenama viltimi, kad vėl grįš diktatūrinė kompartijos sistema, kuriai reikės KGB senojo aparato. Baigdamas savo pastabas, gen. mjr. O. Kaluginas pareiškė žurnalistams, kad jis nežino, kas su juo įvyks sekančią dieną.

Pikta reakcija
Pirmiausia reagavo kompartijos officiozu laikomas dienraštis "Pravda", gen. mjr. O. Kaluginą pavadinęs išdaviku, nors iš tikrųjų jis neįsėdė jokių valstybinių paslapčių. Vienintelis jo nusikaltimas - be viršininkų sutikimo pabrėžė kai kurių KGB saugumiečių vis dar neužmirštus Stalino laikų metodus. Faktas lieka faktu, kad prez. M. Gorbačiovas savo demokratiniomis reformomis neišdrįsta paliesti

"Platformininkų" suvažiavimas

Lietuvos kompartijai paskelbus savo nepriklausomybę, Gorbačiovas netrukus (1989 m. gruodžio 25 d.) Sov. Sąjungos centro komiteto plenumo pranešė apie jam pavaldžios kompartijos Lietuvoje sudarymą. Ši partija oficialiai vadina si LKP (TSKP platformos pagrindu), bet dėl savo nepopuliarumo yra vadinama naktine, o kartais pikti lietuvių ją pavadinę ir naktinukų partija. Š. m. balandžio 21 d. Vilniuje, kariuomenės paimtame ir jiems padovanotame pastate, įvyko šios partijos atstovų suvažiavimas pavadinamas LKP (TSKP) XXI suvažiavimu. Jame dalyvavo 768 atstovai, kurių tarpe buvo 450 rusų, 62 lenkai, 59 gudai, 76 ukrainiečiai ir 110 lietuvių. Okupacinė kariuomenė atsiuntė 118 atstovų.

Atstovų tarpe buvo šie tiek tiek geriau žinomi lietuviai: M. Burokevičius, J. Kuolelis, V. Lazutka, J. Jermalavičius ir S. Juonienė. Jie yra marksinimo propagandistai, "moksliniai" ateistai bei komunizmo istorikai, kurie dešimtmečiais pasakojo, kaip Lietuva žygiuoja į šviesią komunizmo ateitį Lenino nurodytais keliais. Dabar jiems sunku yra susitaikyti su realybe ir suprasti, kad "perestroikos" priešų yra ne laisvės trokštančios tautos, konservatyvi biurokratija arba mitiški generolai, bet pilkas, apatiškas, bevardis "homo sovieticus". Raudonojo teroro, kolchozimo, skubaus pramoninio, soclenktynių ir valandomis eilutėse prie krautuvių stovėjimo pasekoje buvo sukurtas žmogus be jokio intereso dirbti, kuris su baime žiūri į dar blogesnę rytojų.

Šios partijos lietuvių tarpe dar yra partiniai aparatikai kaip S. Giedraitis ir J. Gureckas ir kagebistai kaip E. Eismuntas ir G. Vaigauskas. Rusai daugumoje yra "Jedinst-

A+ JONUI AŽUBALIUI

apleidus šį pasaulį,

jo žmoną ONUTĘ, sūnus - JONĄ ir LINĄ bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime -

- Prakapų šeima ir Genė L. Maldūnienė, Čikaga
M. B. Genčiai B. Agurkis, Čikaga
A. P. Kružikai M. Daukšienė ir Linas

Vilniaus krašto lietuvių sąjungos nariui
a. a. JUSTUI KUDABAI
mirus,
jo dukrą VIRGINIJĄ KUDABAITE-GEDRIKIENE, vaikaitę DIANĄ, vaikaitį DONALDĄ ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime -

Vilniaus krašto lietuvių sąjungos valdyba

AŲA
JUSTUI KUDABAI
mirus,
jo žmoną DANUTĘ, dukrą VIRGINIJĄ ir jos šeimą,
seserį su šeima Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame -
J. Dragūnienė
V. Kecorienė

MYLIMAM VYRUI IR TĖVELIUI
AŲA
JONUI AŽUBALIUI
mirus,
jo žmoną ONUTĘ, sūnus - JONĄ ir LINĄ bei
visus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu
liūdime -
V. L. Balaišiai
K. A. Cirušiai
J. O. Dirmantai
J. Liutkienė
S. E. Tolvaišiai
ir šeima
P. J. Gurkliai
J. M. Pargauskai
J. P. Ivanauskai
M. L. Daukšienė
P. O. Polgrimai
St. Catharines

PADĖKA
1990 m. birželio 18 d. mirė
mūsų mylimas vyras, tėvas, senelis
AŲA
BRONIUS VENGRIS
Nuoširdžiai dėkojame kun. klebonui J. Liaubai, OFM,
už Rožinį ir maldas koplyčioje, už gedulines Mišias bei vėlonies
palydėjimą į amžino poilsio vietą.
Taip pat dėkojame V. A. Paulioniams už giesmes Mišių
metu. Nuoširdus aciū visiems draugams ir pažįstamiems už
Mišias, atsiųstas gėles, užuojautas raštu bei žodžiu.
Ypač dėkojame karsto nešėjams ir mieloms ponioms
už pyragus.
Su nuoširdžiu dėkingumu -
žmona Ona, sūnus Jonas ir vaikaišės

PADĖKA
AŲA
**ADELEI GLEBAVIČIŪTEI-
JANELIŪNIENEI**
mirus, nuoširdžiai dėkojame prel. J. Bertašui už gedulines
maldas koplyčioje, už Mišias Šv. Kazimiero šventovėje Win-
nipege, pasakytas atsisveikinimo žodžius, palydėjimą į kapi-
nes, maldas prie kapo bei užuojautą ir paguodą.
Dėkojame viešniai iš Lietuvos V. Pūkienei už atsisveiki-
nimo žodžius prie vėlonės kapo.
Padėka E. Kalasauskui už karsto nešėjų suorganizavimą
ir kitą pagalbą. Aciū karsto nešėjams.
Nuoširdžiai dėkojame visiems Winnipegio lietuviams,
atsilankiusiems laidotuvių koplyčioje ir dalyvavusiems Mi-
šiose, už aukas Lietuvių fondui, užuojautas žodžius, vė-
lonės palydėjimą į Visų Šventųjų kapines Winnipege.
Jūsų parodytas nuoširdumas lengvino mums liūdesį.
Liūdintys - vyras ir sūnus

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriskas darbas, puikus lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Ministerės pirmininkės Kazimieros Prunskienės sutikimas Toronto Lietuvių namuose Nuotr. St. Dabkaus

Svarstyti svarbūs klausimai

**RAMŪNĖ SAKALAITĖ-
JONAITIENĖ**
Tikslas - informacinis
Šeštadienį, liepos 7 d., Toronto lietuvių namuose įvyko KLB tarybos suvažiavimas. Susirinko 55 dalyviai iš Toronto ir artimų apylinkių, Montreale, Edmontono ir Winnipego.
Suvažiavimo tikslas buvo informuoti tarybos narius apie praėjusio pusmečio veiklą, žymiai pagyvėjusią dėl įvykių Lietuvoje.
Valdybos pirm. A. Pacevičius atidarė suvažiavimą, pasiūlydamas susirinkimui pirmininkauti Joaną Kuraitę-Lasienę, N. Vytaitę ir J. Pleinį sekretoriais. Mandatų komisiją sudarė V. Bireta ir R. Gustaitytė. Invokaciją sukalbėjo kun. A. Simanavičius, OFM. Sveikino konsulas Haris Lapas ir viešnia iš Vilniaus universiteto Dalia Sakovskienė.

Diskutuota apie Lietuvos valdžios atstovų lankymąsi Kanadoje ir jų prieinamumą įvairiems veiksniams bei jų vizitų atgarsius ir pasekmes. Taip pat buvo panagrinėti kai kurie išdininko pranešimo punktai. Išryškėjo nuomonė, kad, nežiūrint tam tikrų abejonių, reikia žiūrėti ateitin ir prisitaikyti prie kintančių laikų.
Švietimas ir informacija
Švietimo komisijos pirm. A. Vaičiūnas trumpai apžvelgė paskutinio pusmečio veiklą. Balandžio mėnesį įvykęs mokytųjų suvažiavimas Toronte. Jis pastebėjo, kad telkiant aukas Lietuvai, švietimo biudžetas buvęs sumažintas.
Apie KLB būstinės išsiplėtimą į "Krizės" centrą ir jo veiklą pranešė vicepirm. H. Stepaitis. Padėjojojo taktininkams, Priskelimo parapijai ir Lietuvių namų vadovybei už globą ir patalpą. Pastebėjo, kad praėjus Lietuvos "krizei" atėjo laikas ir vardą pakeisti į "Informacijos centrą".

Apie KLB būstinės išsiplėtimą į "Krizės" centrą ir jo veiklą pranešė vicepirm. H. Stepaitis. Padėjojojo taktininkams, Priskelimo parapijai ir Lietuvių namų vadovybei už globą ir patalpą. Pastebėjo, kad praėjus Lietuvos "krizei" atėjo laikas ir vardą pakeisti į "Informacijos centrą".
Nauji užmojai
Spaudos ir humanitarinės pagalbos komisijai pirmininkauja R. Girduškaitė. Jai negalint dalyvauti, pranešimą perskaitė A. Vaičiūnas. Veikla neseniai pradėta. Šalia straipsnių ruošimo spaudai, norima koordinuoti humanitarinės pagalbos Lietuvai pastangas. Komisijos narė G. Petrauskienė paašikino, kad parašyta virš 40 laišku įvairioms bendrovėms bei labdaros organizacijoms, prašant vaistų ir kitų medicininių reikmenų. Ieškoma transporto priemonių. Taip pat trūksta aiškesnio ryšio. Viena siunta buvusi sulaukta Maskvoje su paašikiniu, kad Lietuvai ji nereikalinga.
Jaunimo darbai
Kanados lietuvių jaunimo sąjungos valdybos vardu kalbėjo V. Dirmantaitė. Pranešė, kad rudenį išrinkta nauja valdyba, bet pirmininkas R. Punksis dėl tiesioginio darbo turėjęs iš pareigų pasitraukti. Šalia artėjančio kongreso ruošos, KLJS nariai rūpinosi salių puošimu įvairiems renginiams (pvz. Kovo 11 d. viceprezidento priėmimui, demonstracijų organizaciniu darbu ir aukų Lietuvai rinkimu).
Kopenhagos konferencijoje
KLB dalyvavimas tarptautinėje veikloje taip pat pagyvėjęs, pranešė G. Petrauskienė, KLB visuomeninių reikalų komisijos narė. Pradėta lankyti ambasadas Otavoje, rinkti įvairių tautų atstovų pasisakymus dėl Lietuvos padėties ir juos nagrinėti. KLB finansavo trečdajį išlaidų G. Petrauskienės kelionei į Žmogaus teisių konferenciją Kopenhagoje, kur, kartu su Ginte Damušte (Lietuvių informacijos centro vedėja Niujorke) ir V. Čepaičiu iš Lietuvos, vadavo "lobbying" veiklai pirmąją konferencijos savaitę. Papasakojus apie jų atliktus darbus ir užmegztus ryšius, G. Petrauskienė pabrėžė, jog Lietuvos klausimas buvo paliaui minimas Europos spaudoje. Tačiau iš ten dalyvavusių tautų nebuvo įmanoma gauti jokių konkrečių pažadų.

Trūksta sutarimo
Bendrą įvadą padarė valdybos pirm. A. Pacevičius. Visuomeninių reikalų komisijos pirm. prof. R. Vaštokas nušvietė konkrečius uždavinius, kuriuos pastaruoju metu, Sąjūdžiui pravedant rinkimus ir Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, KLB turėjo atlikti.
Šalia lėšų teikimo ir tiesioginės paramos informacijos bei technologijos srityse, reikėjo smarkiau paveikti Kanados valdžią, kelti Lietuvos bylą spaudoje, tarpininkauti politinėse ir kultūrinėse plotmėse, palaikyti tampsnesius ir gyvesnius ryšius su kitomis R. Europos tautomis, talkinti Lietuvai tarptautiniuose reikaluose ir rūpintis lietuvių imigracijos klausimais. Jis pabrėžė, kad šitame pereinamame laikotarpyje trūksta vieningumo ir sutarimo tarp išsivijusių veiksmų, atsiranda labai daug naujų vienetų gelbėti Lietuvai, o veiklai kliudo žmonių nepasitikėjimas permainomis ir nesuvokimas, kad šiais laikais yra būtina siekti greitų rezultatų.

Žiūrėti ateitin
Izd. J. Krištolaitis pranešė paskutinio laikotarpio finansinį stovį ir paašikino, jog su dabartiniu aukų rinkimu išdo administravimas pareikalauja ypatingai daug laiko. Valdybos siūlymas samdyti raštinės vedėją Toronte ir išlaikyti Otavoje raštinę atseitų mažiausiai dar \$100,000.

Mūsų draugai
KLB valdybos narė R. Rudaitytė padarė Kanados ir Ontario parlamentarių kelionės ir Lietuvą apžvalgą. Rinkimų metu vyko Pauline Browes, Jesse Flis, Bob Blakey, Bob Rae, Richard Johnson, David Fleet ir John Sola. Jie susidarė nuomone, jog lietuvių iš tikrųjų troškta nepriklausomybės. Grįžę pasiryžo sekti įvykius Lietuvoje ir kiek galint dažniau kelti baltiečių klausimus.
Po pietų pertraukus, dr. P. Lukoševičiaus kvietimu, tarybos nariai minutes tylo pagerbė ilgametę KLB veiklą a.a. Mirą Chainauską.

Dar vienas sumanymas
Montrealeio atstovas V. Gruodis padarė pranešimą apie siūlymą sudaryti "Canadian Lithuanian Economic Council". Šis vienetas vystytų ryšius ir telktų paramą bei informaciją Lietuvai verslo srityje, pagal "Chamber of Commerce" modelį, kuriuo naudojasi įvairios tautinės grupės. Išsiaiškinus, jog tai nebūtų KLB padalinys, taryba pritarė tokio pobūdžio institucijos įsteigimui.

Raštinė Otavoje
Paskutinį pranešimą padarė V. Čuplinskas, pristatydamas tarybai Otavos raštinės įkūrimo aplinkybes ir darbus. Įstaiga įsteigta PLJS iniciatyva, parlamentari D. Kilgourui padedant. Jau keturi mėnesiai, kai jaunimo atstovai savanoriškai renka ir teikia informaciją apie Lietuvą parlamentarams, palaikydami su

Siūlymai
Antra suvažiavimo darbotvarkės dalis buvo pašvesta atiteities projektų svarstymui. Pirm. A. Pacevičius siūlė steigti nuolatinę raštinę Otavoje, samdyti raštinės vedėją Toronte ir pagal valdžios reikalavimą, - taipgi ir revizorių (vienkartiniam knygų patikrinimui), kad būtų atskirtos aukos Lietuvai atleidimui nuo pajamų mokesčio.
Be to, diskusijose iškilusi siūlymas pasinaudoti profesinio lėšų telkėjo patarnavimais, kad išrūpintų galima valdžios paramą KLB projektams finansuoti. Išsiaiškinus aplinkybes ir terminus šių sumanymų vykdymui, taryba balsų dauguma tam pritarė.
Kiti nutarimai įgaliojo valdybą oficialiai padėkoti parlamentari D. Kilgourui ir "Krizės centro" talkininkams, ir, kiek įmanoma, spaudoje pranešti, kaip naudojamos aukos Lietuvai. Sekančią tarybos sesiją nutarta sušaukti š. m. lapkričio 3 d.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniška iriša
knygas bei žurnalus
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

2938 DUNDAS ST. W. (VAKARUS NUO KEELE GATVĖS)
TEL.: 769-0631 TORONTO*
FAX: 769-0586 *ONTARIO

ENCHANTE INC
IMPORTERS EXPORTERS
We specialize in 110/220 Volt Multisystems

TAX FREE EXPORT CENTRE

Panasonic **HITACHI**

VHS

M7 & M9 220 VOLTS
VIDEO CAMERA/RECORDER

110/220 Volt Multisystems

ENCHANTE turi parduotuves visame pasaulyje

Taisome ir turime naujų dalių Vilniuje, Lietuvoje

Dvikasetinis magnetofonas ir SW MW FM radjas
\$79.99

Turime pardavimo ir taisymo skyrius - Maskvoje, Anglijoje, Maltoje, San Franciske, Niujorke, Graikijoje, Izraelyje, Lenkijoje

220 VOLTS
PAL-SECAM
\$299.99

Samogitia
Knygų rišykla
meniška iriša
knygas bei žurnalus
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Vargu ar pakaks šimto dienu

Kai 1918 m. vasario 16 d. Tautos taryba paskelbė nepriklausomybę, kraštas tebebuvo okupuotas vokiečių, kuriems lietuvių siekiai nebuvo parankūs, nes jie Lietuvą tikėjosi priglausti savoje imperijoje. Taryba ieškojo būdų, kaip Vasario 16 aktą įgyvendinti. Tada nebuvo nei savų medžiaginių išteklių, nei draugų užsienyje. Reikėjo kaip nors rasti išeitį. Norint įtikti tuometiniams krašto šeiminkams, sugalvota Lietuvos karaliumi pakviesti, nors ir nusigvenusių, bet visgi kilmingą vokiečių princą Urachą, suteikiant jam Mindaugo II vardą. Tokiam pasiūlymui, lyg išduodančiam lietuvių visiškos laisvės troškimą, pasipriešino dalis tarybos narių ir iš jos pasitraukė. Aciū Dieviui, netrukus tarptautinė padėtis pakito, Vokietija ėmė byrėti ir jau nebereikėjo nei svetimšalių, nei savojo monarcho.
Nors istorija niekad tiksliai nesikartoja, bet anas pavaldyvis yra panašus į dabartinę Lietuvos situaciją. Ir dabar nepriklausomybė atstatyta, bet kraštas lieka okupuotas, gi vadovybėje vyksta nesutarimai ne dėl galutinio tikslo, bet priemonių jam pasiekti. Ir vėl tenka bristi iš, rodos, neįsibrendamos balos. Visą laiką tvirtai be kompromisų laikę

sis V. Landsbergis, po pasimatymų su Gorbačiovu, matyt, ką nors sužinojo, nes kartu su Aukščiausiąja taryba susitiko paskelbti šimto dienu moratoriumą nepriklausomybe. Ką tai tiksliai reiškia, paašikės tik tai vėliau. Mus ramina Aukščiausiosios tarybos deklaracija, kurioje teigiama, kad ne medžiaginių išteklių, nei draugų užsienyje. Reikėjo kaip nors rasti išeitį. Norint įtikti tuometiniams krašto šeiminkams, sugalvota Lietuvos karaliumi pakviesti, nors ir nusigvenusių, bet visgi kilmingą vokiečių princą Urachą, suteikiant jam Mindaugo II vardą. Tokiam pasiūlymui, lyg išduodančiam lietuvių visiškos laisvės troškimą, pasipriešino dalis tarybos narių ir iš jos pasitraukė. Aciū Dieviui, netrukus tarptautinė padėtis pakito, Vokietija ėmė byrėti ir jau nebereikėjo nei svetimšalių, nei savojo monarcho.
Nors istorija niekad tiksliai nesikartoja, bet anas pavaldyvis yra panašus į dabartinę Lietuvos situaciją. Ir dabar nepriklausomybė atstatyta, bet kraštas lieka okupuotas, gi vadovybėje vyksta nesutarimai ne dėl galutinio tikslo, bet priemonių jam pasiekti. Ir vėl tenka bristi iš, rodos, neįsibrendamos balos. Visą laiką tvirtai be kompromisų laikę

jais nuolatinis ryšius. V. Čuplinskas padėjojo jaunuolių globojusioms Balsevičių ir Sakų šeimoms, daug pastangų raštinei paskyrusiam kolegai L. Garbaliuskui ir siūlė, kad KLB valdyba pasiųstų padėką parlamentariui Kilgourui.

Moratoriumą paskelbus, kai kurie galvoja, kad reiktų palaikyti su pagalba Lietuvai ir susilaikyti nuo aukojimo Bendruomenės vykdymam milijono dolerių vajui. Tai neteisinga ir net žalinga pažiūra. Jeigu mes sustosime, tai kas kitas jį remis? Maskva lengvai nesiudos savo imperijos apkarpymui, o iš jos tuščių aruodų nebus lengva ką nors daugiau išpešti. Mūsų tėvynainiams teks dar labiau pasispausti, tiek atkuriant komunizmo nualintą ūkį, tiek ieškant politinės paramos Vakaruose. Ji ligi šiol buvo šykšti, bet, galima tikėtis, žymiai pasikeis, kai Gorbui bus nusivilta, o tai įvyks anksčiau ar vėliau. Tikroji kova dėl nepriklausomybės atstatymo tik prasideda. Jai reikės dar stipresnių visų mūsų pastangų ir daug dolerių. Tad nereikia laukti, bet Lietuvai aukoti jau dabar. Algim.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. **SKYRIUS ANAPILYJE:** Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	10 %	Asmenines paskolas	
180-185 d. term. ind.	10 1/4 %	nuo	13 1/2 %
1 metų term. indėlius	10 1/2 %	Sutarties paskolas	
2 metų term. indėlius	10 1/4 %	nuo	13 1/2 %
3 metų term. indėlius	10 1/4 %	Nekiln. turto paskolas:	
1 metų GIC-met. palūk.	12 1/2 %	Su nekeičiamu nuosimčiu	
2 metų GIC-met. palūk.	12 %	1 metų	14 %
3 metų GIC-met. palūk.	12 %	2 metų	14 %
1 metų GIC-mėn. palūk.	11 1/2 %	3 metų	14 %
RRSP, RRIF ir OHOSP	9 1/2 %	Su keičiamu nuosimčiu	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	12 1/4 %	1, 2 ir 3 metų	12 1/4 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	12 %		
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	12 %		
Taupomąjį sąskaitą	8 1/2 %		
Kasd. pal. taupymo sąsk.	10 %		
Kasd. pal. čekių sąsk.	5 1/4 %		

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 45 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTVUVA (KOMPIUTERĮ)

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia jūsų namo vertė?
Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000 res: 231-2839

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857
Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling) Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707. Savininkas – Tom Thompson

B. V. ELECTRIC
Taisau senus ir įvedu naujus:
1. ELEKTROS INSTALIAVIMUS 4. Vėsinimo sistemas
2. Skalavimo mašinas ir 5. "Intercom" sistemas
džiovintuvus
3. Elektrines plyteles 6. Centrinis dulkių siurblius ir kt. įrengimus
Skambinti Vytui Bancevičiui tel. 533-0923, Toronte.

SPORTAS
Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Naujas sporto leidinys

KAZYS BARONAS
Savo kuklios namų bibliotekos vieng lentyną esu paspykęs tik sportiniams leidiniams. Jų daugumą sudaro Vakarų Vokietijos ir Lietuvos sportinė literatūra bei keli, kiek kuklesni išėjimai, parodant juose klestėjusį nepriklausomos Lietuvos sportinį gyvenimą. Tai a.a. Jono Narbuto kruopščiai surinkta ir per bombardavimus Vokietijoje išsaugota dviejų tomų sportinė medžiaga "Sportas nepriklausomoje Lietuvoje". Šiuos du toms galima drąsiai pavadinti laisvos Lietuvos sportine enciklopedija, kadangi juose šis buvęs Kūno kultūros rūmų tarnautojas ne tik aprašo klubų ar Lietuvos sportininkų varžybas, bet taip pat duoda pasekmes ir datas. Negalima pamiršti Kestučio Cerkelio, Prano Micevičiaus, Sigito Krašausko redaguoto "Išėjimo į Lietuvos sportą", negalima apenkti Jono Šolūno "Krepšinio išvyka Australijon" ar Leono Baltrūno "Lietuvių sportininkai Australijoje", keliasdešimties Š. A. lietuvių žaidynių proga išleisto žiniaraščių – lankstinukų, prie kurių reikėtų priskirti K. Cerkelio XIII, L. Rugienienės 1985, Hamiltono "Kovo" 1988, Australijos 1988 ir t.t. Persikeldamas iš Kanados į Europą netekau vienos brangios knygos dėžės, kurioje buvo sudėti kanadiški bei Š. A. žaidynių sportiniai leidiniai. Nežiūrint draudimo įstaigos gauto atlyginimo už brangius nuostolius – "graužiau nagus", kadangi pinigai niekuomet neprilygo archyvinei sportinei medžiagai.

Staigmena! Nelaukiai pasiekė mane bičiulio Sigito Krašausko 1989 m. Š. A. lietuvių krepšinio rinktinės "Vejas" išvykos į Lietuvą puikiai išleistas leidinys. Autorius nukelia skaitytoją į 18 dienų Š. A. lietuvių sportininkų viešnagę, jų rungtynes, priėmimus, įspūdžius. O tos kelionės "spiritus movens" reikia laikyti Rimą Miečių, kuris 1985 m. Madride užmezgė pirmus ryšius su Kauno "Žalgirio" treneriu, o pačią išvyką įgyvendindamas su savo padėjėjais – Audriumi Šileika, Arūnu Morkūnu, Eduardu Stravinsku tik po ketverių metų.

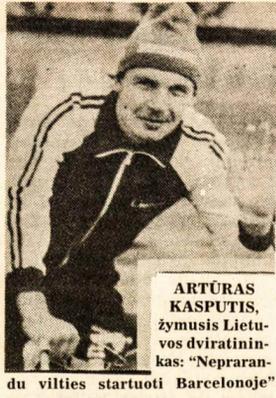
Visai teisingai leidinio autorius S. Krašauskas įvadė rašo: "Keliąs Lietuva, o "Vejo" viešnagės metu Tėvynėje pakliome ir mes... Išvykome krepšinininkai, sugrįžome būti geresniais lietuviams... Seniai lauktas išėjimo sportininkų ryšys su Tėvyne tapo realybe ir jis, tikime, plėtosis. Kur begyventume esame Tėvynėje išaugusio želmens da-

LIETUVA
Vėjas
1989

Lietuvos dviratininkai Švedijoje
Švedijoje "Tour of Vanern" 168 km dviračių lenktynėse dalyvavo ir Lietuvos dviratininkai. Įdomu, kad švedai juos pristatė kaip Lietuvos valstybės atstovus, o ne Sov. Sąjungos...
Finaliniame rate vietomis išskirstyta sekančiai: I v. – švedas Anderson (22 val. 22 min. 59 sek.); II v. taip pat teko švedui Lars Wahlqvist (52 sek. atsilikusiai nuo I v.); III v. – Remigijui Lupeikiui (1:13) ir IV v. – Artūriui Kaspučiui (1:28 žemiau pirmos); VIII v. – Arūnui Slopeiliui ir X v. – N. Cipliauskui. Visur pažymėta, kad jie Lietuvos atstovai.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**
Gifts International Inc.
2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424
Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Canadian European Export Import Co.
Siunčiame siuntinius į Lietuvą, Estiją, Latviją, Gudiją, Ukrainą
Siuntiniai siunčiami supakuoti pačių siuntėjų ne mažesni kaip 5 kg.
Taip pat turime mūsų bendrovės paruoštų siuntinių.
Parduodame automobilius visoje Rusijoje.
Persiunčiame pinigus tiesiogiai jūsų norimam asmeniui.
Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą (\$121.50 trims mėnesiams).
Parūpiname iškvietimus norintiems aplankyti Kanadą.
Parūpiname vaizduojantes iš jūsų tėvynės (kraštų pažymėtu aukščiaiu).
404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 4A6
Tel. (416) 534-3860 Fax (416) 533-4910
Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r. - 7 v.v., šeštadienį 10 v.r. - 5.30 v.p.p.
Mūsų patvirtinti prekybininkai
Kazan Overseas Parcels Big Win Center
83 Shanley St., Kitchener, Ont. 760 Brant St., Burlington, Ont.
Tel. 416 - 743-7653 Tel. 416 - 639-7547

ARTŪRAS KASPUTIS, žymus Lietuvos dviratininkas: "Neperrandu vilties startuoti Barcelonoje"

Laivēs žygis į Everestą

Lietuviai alpinistai nutarė Lietuvos laisvės žygo garbei įkopti į aukščiausią žemės viršūnę – Everestą (8848 m.) ir iškelti ten mūsų trispalvę.
Lietuvoje nėra aukštų kalnų, tačiau yra žmonių, kuriuos traukia didelės aukštumos. Lietuvos alpinistai yra įkopę į aukščiausias Tian-Šanio, Pamyro ir Kaukazo viršūnes. Net dvidešimt dvi šių kalnų viršūnes jie pavadino lietuviškais vardais: Čiurlionio, Lietuvos, Dariaus ir Girėno, Lituanikos... Jie išbandė savo jėgas ir Alpėse, Tatruose, Koldiljeruose.
Tarp svetur gyvenančių lietuvių taip pat yra įgudusių alpinistų. 1989 metais Lietuvos ir JAV lietuviai kartu kopė į Kaskadų kalnus. Šią vasarą Tian-Šanye – antroji Lietuvos ir JAV alpinistų ekspedicija, kurioje dalyvavo ir Australijos lietuviai. Kopimas į Chan Tengri viršūnę (6995 m.) – būsimos žygio į Everestą prologas.

Pasaulio lietuvių ekspedicija į Himalajus turėtų įvykti 1991 metų rudenį, kai Lietuvoje vyks Ketvirtosios pasaulio lietuvių žaidynės. Žygis į Everestą neabejotinai papuoštų žaidynių programą.
Būsimąją ekspediciją sveikina ir remia Lietuvos tautinis olimpinis komitetas. Kas dar? Ekspedicijos organizatoriai ir dalyviai ieško rėmėjų. Žygis į Everestą ne tik nelengvas, bet ir brangus.
Tuos, kurie norėtų ir galėtų paremti pasaulio lietuvių žygį į aukščiausią žemės viršūnę, kviečiame atsiliepti. Organizatorių adresas:

Laisvalaikio organizavimo susivienijimas "Centras", 232001 Vilnius, B. Radvilaitės 1, tel. (0122) 61-10-28, t/ 261143 LOSC SU, fax (0122) 220172, a/s Nr. 609111 Pramonės ir statybos banko Vilniaus m. valdyboje, kodas 75194.
Seattle Lithuanian Alpine Society, 2226 Third Ave Seattle, WA 98121 USA, tel. (206) 443 1896, t/ 858929 MGM SEA, fax (206) 433 2659.

Skautų veikla

"Atgimimo" skautų-čių stovyklos "Romuvoje" seserijos pastovyklės vadovės: viršininkė v.s. A. Baltakienė, laužų programos vedėja ps. D. Garbaliuskienė, rankdarbių inst. fil. D. Petrauskienė ir ps. V. Bulotienė, jaunesnių sk. draugininkė vyr. sk. N. Lelytė, skaučių vyr. sk. O. Šileikaitė, prit. sk. vyr. sk. A. Puzerytė, vyresnių sk. ps. I. Balsytė, jūros sk. gintarė Zita Gorklytė, skautų draugininkas sl. J. Mockus, vilkiukų sl. A. Paškus, prit. sk. v. sl. R. Kalandra, sargybų vedėj. ps. B. Žolpys.
• Skautams-tėms, kurie sumokėjo už dvi savaites, vienos savaitės mokesčius bus grąžintas. Ši stovykla turės daug gerų vadovų ir instruktorių, kurie savo patyrimą puikiai perduos stovyklautojams. Galima dar registruotis pas F. Mockų tel. 489-7735. M.

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A7 (Prieš Lietuviu namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

HALLING ELECTRICAL
(Estonian)
• Visų rūšių atnaujinimai
• AC langai ir sienų sekcijos
• Vėsintuvai
• Garažo durų atidarytojai
Tel. 762-9190

OVERSEAS VIDEO TAPE
Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kita tik už \$45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemos | kanadiškai ir atvirksčiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame | video.
KODEL MOKĖTI DAUGIAU? Skambinkite tel. 244-1822.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA
MOKA:
10 % už 90 dienų term. indėlius
10 1/4 % už 6 mėn. term. indėlius
10 1/2 % už 1 m. term. indėlius
10 1/4 % už 2 m. term. indėlius
10 1/4 % už 3 m. term. indėlius
11 1/2 % už 1 m. GIC mėn. palūk.
12 1/2 % už 1 m. GIC invest. pažym.
12 % už 2 m. GIC invest. pažym.
12 % už 3 m. GIC invest. pažym.
9 1/2 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
12 1/2 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
12 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
12 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
9 1/2 % už namų planą - OHOSP (variable rate)
8 1/2 % už taupymo sąskaitą
10 % kasd. pal. sąsk. virš 10,000
7 % už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:
už asmenines paskolas nuo... 13 1/2 % už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų ..... 14 %
2 metų ..... 14 %
3 metų ..... 14 % (fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu 1, 2 ar 3 metų... 12 1/4 % (variable rate)
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

AKTYVAI virš 77 milijonų dolerių
Visų narių gyvybė apdrausta santaujų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų
BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS
STASYS JOKUBAITIS.
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
1211 Gorham St. Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1,
Telefonai: (Toronto linija) 416-773-9591, (Newmarket linija) 416-836-1415.
Alfonsas Garbenis, jn. savininkas
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA YORK APPRAISAL CORPORATION
1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.
Telefonai (Toronto linijos):
416-773-6480, 416-773-3779
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX renown realty ltd., realtor an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas street west islington, ontario M9A 1B2
res: 766-2897
232-2322
DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC.
Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

**AJA
PAULEI ANCEVIČIENEI**

mirus,

liūdinčioms dukroms - INGRIDAI ir SAULEI, sūnui JONUI bei jų šeimoms, seseriai ANELEI, giminėms reiškiamė gilią užuojautą -

Viktoras Dagilis
Angelė ir Vytautas Šimkai
Edita Ulickienė
Lidija Navogrockienė-Balsienė

UNIVERSAL OVERSEAS SERVICES

1960 Ellesmere Road, Unit 6
Scarborough, Ontario M1H 2V9
Tel. (416) 438-7500

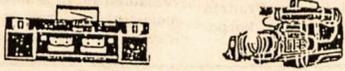
**SIUNČIAME IR PARDUODAME PREKES I
BALTIJOS VALSTYBES**

- Apdraudžiame, supakuojame, palaikome sandėlyje
- Siunčiame iš eilės
- Siunčiame dideles ir mažas siuntas
- Namų reikmenis, asmeninius ir kitus įvairius daiktus.

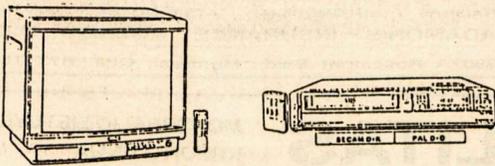
**TAIP PAT SIUNČIAME IR PARDUODAME
220 VOLTŲ/50Hz ELEKTRINIUS REIKMENIS**

NAUDOJIMUI EUROPOJE-LIETUVOJE

SONY INTERNATIONAL PANASONIC

SIUNČIAME "TV", "VCR's", VIDEO KAMERAS, MICRO KROSNELES IR DAUG DAUGIAU.

Turime įvairių šaldytuvų, krosnių, "freezers", skalbimo ir džiovinimo mašinų, didelių ir mažų reikmenų.

LADA

Mes siunčiame

"LADA" automobilius ir jų dalis į Lietuvą bei Rusiją

Skambinkite dėl informacijos dar šiandien

CARMEN & FRANK'S LTD.

2584 Eglinton Ave. E., Scarborough, Ontario M1K 2R5
Tel.: (416)261-7219, 261-6581 • Fax: (416)265-0979

Edmonton, Alberta

A.a. ŠEIKUS ANTONAS (SHAKUS TONY), ankstyvesnės imigracijos tautietis, mirė birželio 13 d., sulaukęs 93 m. amžiaus. Paliko liūdesyje 2 dukters - Veronika Edmontone ir Joan Vankuveryje ir 2 vaikaičiai. Palaidotas iš St. Andrews šventovės birželio 16 d. St. Joachims kapinėse šalia žmonos Michalinos, mirusios 1956 m. Laidotuvių apeigas atliko kun. Leo Cordeau. Po laidotuvių dalyviai buvo pakviesti pietums į N. Glenora Community patalpas, kur velionis netoli gyvenė ir buvo jos nariu. Artimųjų vardu kalbėjo žentas Michael Yeomans. Nuosirdi užuojauta visai Šeikų giminei.

ADOMAS IR FILOMENA KANTAUTAI, ilgamečiai Edmontono lietuvių kolonijos gyventojai, birželio 9 d. atšventė 50 metų vedybinių gyvenimo sukaktį. Šią reikšmingą sukaktį paminėti juodu sukvietė daugelį draugų bei bičiulių į šaunų pobūvį Lietuvių namų salėje. Svečių tarpe buvo asmenų ir iš tolimesnių vietovių - Reginos, Red Deer ir kitų vietovių.

Prie skoningai papuoštų stalų bei gausių valgių Juozas Popikaitis sukalbėjo Padėkos maldą. Algis Dudaravičius buvo pranešėjas bei pagrindinis kalbėtojas. Jis oficialiai pasveikino sukaktuvinius bei įteikė bendrą visų dalyvių dovaną. Buvo įteiktas taip pat popiežiaus vardu sveikinimas su palaiminimu.

Savo kalboje A. Dudaravičius plačiau nušvietė Adomo ir Filomenos Kantautų kaip visuomenininkų, kultūrininkų bei stambių lietuvių rėmėjų veiklą.

Pobūvio oficialios dalies pabaigoje žodį tarė abu sukaktuviniai. Stiprūs dar abiejų balsai ir energingi judesiai, nors jau gražaus amžiaus sulaukę. Nuosirdi padėkojo visiems už dovanas, atsilankymą bei pobūvio ruošimo talkininkams.

Sukaktuvininkai yra kilę nuo Kėdainių ir Šiaulių. Abu baigė aukštuosius mokslus Lietuvoje. Adomas dar studijavo ir Danijoje, Šveicarijoje ir Seattle mieste, JAV. Atvykę į Edmontoną 1947 m., jie buvo Lietuvių Bendruomenės Edmontone ir Lietuvių namų statytojų pionieriai. Adomas daug metų buvo KLB Edmontono apylinkės valdybos pirmininkas ir Lietuvių namų pirmasis valdybos išdalininkas. Jo pradėtos buhalterinės knygos ta pačia tvarka yra vedamos iki šiol. Didelio dėmesio vertas Adomo, dirbusio Albertos universitete bibliotekininko pareigose iki 1975 m., parašytos dvi knygos: "A Lithuanian Bibliography 1975" ir "Supplement to Lithuanian Bibliography 1979". Abi šias knygas išleido Albertos universitetas. Šių veikalų talkininkė - žmona Filomena. Renkant medžiagą, Kantautai yra stambūs Kanados lietuvių fondo rėmėjai. Iš įdėto per 40.000 kapitalo palūkanas kasmet skiria savo nuožūra reikalingiems stipendijų studentams, spaudai ar labdarai. Remia stipriai ir kitas institucijas: Kultūros muziejų, Sąjūdį, Lietuvos

"Kretingos" stovykloje "Pasakų" būrelis, kuriam vadovavo Vika Ross

Tėvų pranciškonų stovyklavietėje "Kretinga" Wasagoje vasarą 93 lietuviškai kalbantys vaikai. Nuotraukoje - "Supynių" būrelis su savo vėliava. Iš kairės: Lidija Puterytė, Vilija Petrauskaitė, Kristina Pilipavičiūtė, Silvija Pranaitytė, Danutė Smalenskaitė. Nuotr. G. Petrauskienės

Vaikų stovykla "Kretingoje"

Sekmadienį, liepos 1 d., aštunto lietuviškai kalbančių vaikų stovyklos stovyklavietėje neramiai užmigo. Rūpėjo, į kokius užsiėmimų būrelius pateks. Dėka programos vadovės ir stovyklos koordinatūros Linos Vaitiekūnaitės-Kuliavienės, pasirinktas tikrai nemažas. Komendantas Rimas Petrauskas pats vadovauja ir turi didelį būrį puikių talkininkų, pasiruošusių įvairioms plačios apimties programoms užsiėmimas vykdyti. Vieni torontiečiai, kiti iš toliau atvykę, pažįstami ir patyrę stovyklavietiniai: A. Nakrošius, kun. E. Putrimas, D. Udrys, R. Šoliūnaitė-Postkočienė, M. Šileika, S. Valadka, M. Stanevičius, K. Šoliūnas, seselė Margarita, D. Puterienė, O. Stanevičiūtė, R. Mačikūnaitė, V. Ross, L. Genytė, A. Kušneraitytė, R. Smalenskaskas.

Vėliavas pakėlus, po pusryčių vyksta susitvarkymas bei pasipuošimas prie barakų. Po apžiūros stovyklavietėje susirenka lauvietėn, kur programos vedėja L. Kuliavienė paskirsto juos į užsiėmimų būrelius.

Bažnyčią, Lietuvių Bendruomenės vąjį ir t.t.

Didelės pagarbos yra užsipelnę šie darbuotojai, malonaus būdo tautiečiai už nuveiktus darbus. Linkėtina abiemis dar daug ilgų sveikatingų metų.

Dobilas

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 500
Bloor ir Jane gatvių kampas
Toronto, Ontario M6S 4W3
Telefonai:
įstaigos (416)762-7393
namų 233-0303

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS
B.C.L., LL.B., M.B.A., M. Eng.
15 John St., Suite 2
Weston, Ontario M9N 1J2
Tel. 240-0594
Fax. 248-5922

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.
perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus
3425 Dundas St. W., Suite 200
prie Windermere Ave.
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas
įstaigos (416) 763-3362

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
Telefonai - (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)
• Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą investicijų srityje
• Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
• Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai
Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

EDMUNDAS M. PAKŠTAS
Namų pirkimo ir pardavimo atstovas
Toronte ir Wasagoje
Tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N3
Fax 534-8953

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker
Jozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.
1700 Bloor Street West
toronto, ontario M6P 4C3
769-1616

Century 21
DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker
FAX 233-0285
Tel. 233-3334
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį, Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS
Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

TRANSPAK
FIRMOS NAUJI PATARNAVIMAI
NAUJI IR DĖVĖTI DRABUŽIAI, avalynė, buitiniai daiktai siunčiami neribotais kiekiais jūsų giminėms, draugams Lietuvoje per Pagalbos fondą. MUITO NĖRA. Amerikos ir Kanados lietuvių naujus arba dėvėtus drabužius gali atsiųsti TRANSPAK adresu per paštą arba per UPS. Mes šias siuntas persiųsim į Lietuvą. Pagalbos fondas išskirs tuos siuntinius tam, kam skirta.
VAISTAI - receptiniai ir nereceptiniai siunčiami neribotais kiekiais. MUITO NĖRA.
MĖSOS GAMINIAI: aukštos kokybės rūkytos dešros, skilandis, palendvica - \$84. MUITO NĖRA.
PERVEDAMI PINIGAI naudingiausi būdu jūsų giminėms. Tvarkomi PALIKIMAI. Pigiai perkami nauji AUTOMOBILIAI. DAIKTŲ PERVEŽIMAS. Turime didelę patirtį, siunčiant kargą į Lietuvą. Parduodame ir siunčiame video, stereo, kompiuterius, FAX, siuvimo, mezgimo mašinas ir kt. Galim siųsti su iš anksto apmokėtu muitu ir pristatymu į namus. Susitarus duodame 2-ju metų GARANTIJA siunčiamiems video, stereo magnetofonams ir televizoriams.
Rašydami BŪTINAI PRANEŠKITE SAVO TELEFONO NUMERĮ - atsakymą į savo klausimus gausite tuoj pat.
Romas Pukštys, TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629
Įstaiga veikia kasdiena 9 v.r.-5 v.p.p., šeštad. 9 v.r.-2 v.p.p.
1-312-436-7773

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

The Lougheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai
"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
"Žmonės, kurie atjaucia kitus"
Sudbury, Ontario

AUDRA travel CORPORATION
LIETUVA LAUKIA JŪSŲ - siūlome keliones Torontas-Helsinkis-Talinas-Vilnius
Išskridimo data: Rugpjūčio 8
Grįžimo data: Rugsėjo 9
Torontas-Frankfurtas-Maskva-Vilnius
Rugpjūčio 13 Grįžimas pagal važiuojančių pageidavimą
Kelionių kaina nuo \$1284
Atliekamos paslaugos:
*Užsakomi ir išrašomi lėktuvų ir traukinių bilietai;
*Užsakomi viešbučiai, automobiliai nuomojimui, pramoginės kelionės.
*Išrašomi draudimai keliautojams ir atvykusiems svečiams.
*Sutvarkomi iškvietimai, palikimai bei kiti dokumentai.
*Nuperkamos dovanos giminėms Lietuvoje, pervežami vaistai ir pinigai.
Rugsėjo mėnesį priimame užsakymus tiesioginiams skridimams į Lietuvą 1991 m.
Smulkesnių žinių teiraukitės mūsų įstaigoje Toronte:
Tel. (416) 769-2500, TELEX 06-967812,
FAX (416) 763-6279
2100 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada

